

JEWISH ECHO Glasgow, Scotland 1988 מרץ 4

UJ KELET Tel Aviv 1988 מרץ 7

A HET TUKRE Tel Aviv 1988 מרץ 3

קטעי עתונות 1 - מרץ 1988 דבר

Eshkol Jahrzeit

JERUSALEM ON the 19th anniversary of the death of prime minister Levi Eshkol, a memorial ceremony was held on Sunday at Mt. Herzl in Jerusalem.

ESKOL AZKARAJA

Lévi Eshkol, Izrael volt miniszterelnöke 19 évvel ezelőtt halt meg. Sirjánál gyászünnepséget rendeztek, amelyre hivatalos keretek között került sor.

LÉVI ESKOLTÓL ESKOL LÉVINEK

Dávid Lévi miniszterelnök-helyettes mesélte egy televízió interjú folyamán, hogy egy gyereket a megboldogult Lévi Eshkol miniszterelnök iránti tiszteletből Eskolnak nevezte.

megbízásából egy díszes borítékot nyújtott át neki. A borítékban egy Eskolról szóló könyv volt, melybe gyengéd női ujjak a következő ajánlást írták: „Lévi Eshkoltól Eskol Lévinek..”

לא בשטחים מאת שלמה גינוסר

אתמול היה י"א באדר. אף אחד מששת היומונים העבריים לא הזכיר את יום תלחי. האם מפני שהגליל - חבל ארץ ארוז בקונסנזוס החמים - מתרוקן והולך מיהודים?

א. הסגנון

מאיר בנאי, בחור סימפטי. מתראיין צנוע בתכנית הטלוויזיה. עד פופ' המרוחקת ממני מרחק ביולוגי מסויים ביותר, שגודל ממני את כלי השיפוט האובייקטיביים. מדרגים פומון לגמרי לא רע על אה; עם אף ארוך. ולפני שהוא מתחיל ללחוד בקולו את המיקרופון, הבנאי הזה (ומה יותר ישראלי מבנאי) מסמן ללהקת נגניו וקורא: „או קיי, יאללה” ה-א או קיי, יאללה! הזה הוא כה נמוך וקטן, עד שאני צריך, בעצם, לחלוף על פניו בלי כל הערה נוספת. אבל, מה לעשות שהוא הורד לי על היבלות? ב-א או קיי, יאללה! הזה מצטנף לו עתיד תרבותי נמוך כל כך, עד שאפשר לראות בשיפוליו הרחוקים את חוזה השלום במורח התיכון. כל דיסקינזיקי בתחנת טלוויזיה בעמאן או בקאהיר - ואינשאללה, בקרוב גם ברמשק - קרובים ל-א או קיי יאללה! הזה יותר משקרובה האוניברסיטה העברית לאוקספורד, יותר משקרוב „מבט שני” ל„פנורמה”, יותר משקרוב התיאטרון הישראלי ל„רויאל שייקספיר קומפני”, ואולי, אינשאללה, יותר משקרובים ראשיהם של מיידו האבנים בשטחים לאלות של חיילי צה"ל. או לא נורא, יש עתיד למורה התיכון. או קיי, יאללה!

ב. השיטה

ליד רמזור ירושלמי, בצומת הכבישים רופין, שדרות הרצל וקריית משה. שני נתיבים. על האחד מסומן חץ „ישר” ועל השני מסומן חץ „שמאלה”. סוד די ארוך של מכוניות ממתין לאור ירוק על הנתיב המוביל „ישר” לקריית משה. הנתיב השני הפונה לשרדות הרצל בכיוון לבית הכרם ריק ממכוניות. נדלק האור הירוק וארבע או חמש מכוניות מצליחות לעבור. לפתע עוקרת מכונית אחת מהסוד הארוך ומזנקת בנתיב השמאלי עד לראש הסוד. המכונית חונה, כמוהו, בנתיב שעליו מסומן חץ „שמאלה” בלבד. אולם, כאשר שוב נדלק האור הירוק, היא מזנקת ועוברת ראשונה בראש הסוד הנוסע האור. זה, כמוהו, מה שנקרא „בכביש, אל תהיה צודק, היה חכם”. כי אותם נהגים „צודקים” נשארים מאחור שעה שהחכמים כבר עברו מזמן. אז כמציאות שבה הצדק והחוכמה על הכביש הם שונקיה של איכפת החוק, כראי שתעשה את חשבון הרגע, במיוחד את חשבון הרגע שבו הצדק גובל באדירוסיוס.

ג. הזיכרון

לפני שיסבתי ליד מעבדתהמלילים להקליד את השורות הללו, קראתי שישה עתונים ישראליים. שלושה עתוני בוקר ושלושה הקרויים „עתוני ערב” (שעל פי שעת הופעתם, אתה מתרשם בנקל שהיום הישראלי הוא הקצר בעולם). אתמול היה י"א באדר. לא שאחרי טרומפלדור לא היו גיבורים אחרים בארץ הזאת. אבל, בכל זאת במערכת הסמלים שלנו יש לו איוח שהוא מקום ייחודי. מעניין באמת: יש לו או אין לו מכל מקום, יום תלחי לא הוזכר אף באחד מששת העתונים הללו. מקרהו לא כל כך, כנראה, ראשית: אולי הימים האלה אינם בריוק הימים הטובים ביותר למלותיו האחרונות של הגידם מתלחי. טוב למות כעד ארצנו. כלומר: זאת סיטמה שדורשת כמה הסברים והבהרות. לא כסמל, אלא לגופו של עניין. שנית, הגליל, הוא לא רק חבל ארץ ארוז היטב בקונסנזוס החמים, כמעט כמו גוש דן. הוא גם הפך סמל לשיכחה הלאומית הבוסחת, זאת שלא איכפת לה שהוא כמעט ריק מיהודים, העיקר שהוא על המפה. עוד כמה שנים של שיכחה, וכל מה שישאר לנו מטרומפלדור, זה רק הדיון הפסבדוהיסטורי והפולקלוריסטי העסיסי: האם אחרי שהוא חטף כרוד כבטן, אמנם להט טרומפלדור את המלים „טוב למות כעד ארצנו”, או שפלט קללה רוסית, קצרה וחד משמעית.

ד. התזכורת

כבר תשע עשרה שנים שהיהודי הפיקה הווא, לוי אשכול, איננו תשע עשרה שנים שבה „שמשון המיסכן” הפך להיות „שמשון המבולבל”. רק דלילה ממשכה להתרבות בקצב מרהים. והיום, אם תסלחו לי על הביטוי, כולם דלילות.

קטעי עתונות

HOWINY KURIER Tel Aviv

1988 מרץ 14

GO POWIEDZIAŁBY ESZKOL, DZIS?

CHAIM SZIBI

Co powiedziałby dzisiaj, co by powiedział dzisiaj Lewi, syn Dwory, Eshkol, gdyby popatrzał teraz na Jerolimie, mówiąc z ministrem spraw zagranicznych USA dwoma różnymi głosami. Co powiedziałby o tych plomienach, jakie objęły zajęte tereny i rozprzesztzenia się również na Izrael w ramach zielonej linii.

W rocznicę śmierci Lewi Eshkola: przypomnienie przywódcy konsolidującego, kierownictwa skromnego, przemawiającego jednym głosem. Przypomnienie tamtej epoki: bez terenów, bez telewizji, ze zdemolowanymi łunami i przywódca nie charyzmatyczny, ale jakże ludzki.

Wśród setek archiwalnych fotografii w łazience Eshkola, znajduję urwynek pisany w stylu owych czasów, ale jakże aktualny: „18 młodych i Szkolnik wśród nich znaleźli sobie czasowe lokum w domu muchtara arabskiej wsi Kalandia. Naprzeciwko, na szczybie góry, wybudują, sobie wkrótce, stałe pomieszczenia. Człowiek trzeba żądać się konkretniejszej polityki, który o- strzeżę „najszczęśliwie” by nie przeschodźli przez jego ziemię. Po- tem Rutenberg tłumaczy, że tu- ”

na działalnością w zupełnej próż- ni, w czasie gdy arabscy sąsiedzi też nie próżniają. „Szkolnik widzi, jak przywódca jego grupy, Meir Rutenberg, powinni przypomnieć sobie, że Josi Sarid — w owej epoce rzecznik Mapaju — powiedział: „Eshkol był dobitnym wyrazem izraelskiej tragedii: z jednej stro- ny trzeźwa ocena tego co nas czeka, a z drugiej pokusa nie po- dejmowanie żadnych kroków. On był jednym z pierwszych polity- ków, którzy uwolnili się od eu- forii zwycięstwa w 1967 roku: jeden z pierwszych, którzy prz- zumieli, że zajęte tereny mogą stać się zarymkiem ziemi — zro- zumienie to jednak nie zrodziło- zadanej inicjatywy”.

Mijałszy lata dokonują lekkich przesunięć w pozycji różnych po- staci naszego pantheonu narodo- wego. Czasem dochodzi do gło- snych łaskawości, czasem do gło- snych łaskawości. Innym razem pragnie- siew pojawienia jakiegoś protoka- A oto jeszcze jedno przypom- nienie z epoki Eshkola, właśnie teraz, gdy w Jerolimie pr- z- bywa minister spraw zagranic- znych Stanów Zjednoczonych. A- wiać Jaffe, który był sekretar- ztem politycznym Eshkola, pi- wiedział o nim w czasie urocz- w- stości „Szioszim” po Jego śmie- ci: „Był uosobieniem proso- y, uczciwości, prawości serca o- t- twarłego i „głębokich korze- ni”. Opowiedział również coś, co właściwie jest samo w sobie cha- rakterystycznym świadectwem: „Kiedyś, w czasie trudnych pe- trakcji z przedstawicielami ob- cego państwa zwrócił się do mnie Eshkol i z przyziębieniem, jak- zapisał mnie szepciem: „Myślisz, że teraz powinienem się zdenur- wować? Ze to może pomóc?”